

Mariusz Grabowski

Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie

KIERUNKI INTERDYSCYPLINARNEJ WIZJI SYSTEMÓW INFORMACYJNYCH ZARZĄDZANIA

Streszczenie: W artykule przedstawiono problematykę naukowej legitymizacji obszaru systemów informacyjnych zarządzania (SIZ). Przede wszystkim omówiono dwie konkurujące koncepcje: teorię artefaktu informatycznego oraz podejście interdyscyplinarne. Przedstawiając argumenty na rzecz drugiego podejścia, dokonano doprecyzowania pojęcia interdyscyplinarności oraz zaprezentowano interdyscyplinarny, koncepcyjny model obszaru SIZ. Przedstawiony model ma służyć zwiększeniu stopnia interdyscyplinarności badań, aby w konsekwencji doprowadzić do zwiększenia stopnia naukowej legitymizacji obszaru SIZ.

Słowa kluczowe: systemy informacyjne zarządzania, naukowa legitymizacja, teoria artefaktu informatycznego, interdyscyplinarność.

1. Wstęp

Systemy informacyjne zarządzania (SIZ) są obszarem nauki i praktyki mającym już stosunkowo długą historię. Powstały w końcu lat 60. jako odpowiedź na płynącą ze strony praktyki potrzebę usystematyzowania wiedzy i działań dotyczących tworzenia skomputeryzowanych systemów wspomagających zarządzanie organizacjami gospodarczymi. K. Lyytinen i J.L. King definiują SIZ jako: „rynek idei», na którym naukowcy (i praktycy) wymieniają swoje poglądy dotyczące projektowania i zarządzania informacją oraz związanych z nią technik w zorganizowanym, ludzkim, przedsięwzięciu” [Lyytinen, King 2004, s. 221].

Swoisty „nadażny” charakter SIZ w stosunku do wyzwań praktyki gospodarczej nie sprzyjał krystalizowaniu się tego obszaru jako odrębnej dyscypliny czy choćby subdyscypliny naukowej. Konieczność satysfakcjonującego rozwiązywania problemów praktycznych zmuszała przedstawicieli SIZ do sięgania po modele teoretyczne i metodyki badawcze z innych, tzw. referencyjnych dziedzin i dyscyplin naukowych (*reference disciplines*). Po raz pierwszy zostały one *explicitie* zdefiniowane w 1980 r. przez P. Keena [1980] jako:

- informatyka – dziedzina referencyjna badań związanych z projektowaniem i inżynierią systemową;

- nauki o zarządzaniu i nauki kognitywne – dziedziny referencyjne dla rozważań związanych z procesem decyzyjnym;
- nauki o organizacji – dziedzina referencyjna dla badań związanych z procesem społecznym;
- ekonomia – dziedzina referencyjna dla badań związanych z efektywnością ekonomiczną i procesami biznesowymi.

P. Keen zachęcał przedstawicieli SIZ do dokonywania zapożyczeń teoretycznych modeli poznawczych oraz formalnych metod badawczych w celu podniesienia naukowej rangi obszaru SIZ. Postulat P. Keena spotkał się z aprobatą środowiska, co z kolei spowodowało nasilenie eklektycznego charakteru SIZ i tak już znacznie zróżnicowanej dziedziny¹.

2. Dwa nurty naukowej legitymizacji obszaru SIZ

Począwszy od połowy lat 80., zaczęła zaznaczać się trwająca do dnia dzisiejszego dyskusja zwolenników oraz przeciwników eklektycznej wizji obszaru SIZ. Wspomniana dyskusja nosi w literaturze SIZ miano dyskursu niepokoju (*anxiety discourse*). Ma ona charakter wieloaspektowy, jednak można w niej wyróżnić dwa wątki [Larsen, Levine 2005]: (1) dyskusję przeciwstawiającą rygor metodologiczny walorom praktycznym oraz (2) dyskusję przeciwstawiającą spójność teoretyczną podejściu interdyscyplinarnemu. Z drugą z wymienionych osi dyskursu niepokoju związane są omówione poniżej koncepcje uzyskania naukowej legitymizacji² obszaru SIZ.

Pewna część środowiska naukowego, nawiązując najczęściej do teorii paradygmatów T. Kuhna [Kuhn 2001], uważa, że obszar SIZ w celu zyskania naukowej legitymizacji potrzebuje wytworzyć zbiór powszechnie akceptowanych przez środowisko naukowe reguł, praw, metod i teorii.

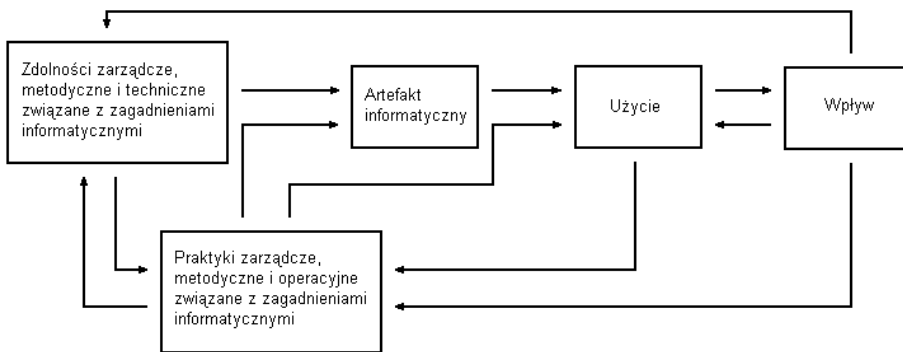
Jednym z pierwszych, który zastosował teorię paradygmatów Kuhna we wskazanym wyżej kontekście, był R. Weber [Weber 1987]. Zwrócił on uwagę na fakt, że dziedzina SIZ nie poczyniła jeszcze znacznego postępu w kierunku stworzenia własnego paradygmatu. Równocześnie wskazał, że potencjalnym kandydatem do jego stworzenia mogłaby być tzw. teoria artefaktów. Pracą kontynuującą ten tok argumentacji był artykuł I. Benbasata i R.W. Zmuda [2003], w którym autorzy wzywają

¹ Wyróżnia się trzy rodzaje różnorodności występujących w SIZ [Benbasat, Weber 1996; Robey 1996]: różnorodność problemową, tzn. wielorakość rozważanych tematów; różnorodność metodologiczną, tzn. wielość podejść i metod używanych w celu zbierania, analizowania i interpretacji danych, oraz różnorodność teoretyczną, tzn. mnogość podstaw teoretycznych, do których SIZ się odwołują w celu wyjaśnienia obserwowanych zjawisk.

² Termin „legitymizacja” został spopularyzowany przez niemieckiego uczonego M. Webera. W znaczeniu ogólnym legitymizacja oznacza proces, przez który określone działania zostają uznane za uzasadnione oraz usprawiedliwione przez nadrzędne cele (<http://www.kns.gower.pl/slownik/legitymizacja.htm>). W takim właśnie znaczeniu jest on rozumiany w niniejszym artykule.

do skoncentrowania wysiłków na stworzeniu tzw. rdzenia teoretycznego (*theoretic core*), który miałby stanowić pewien zbiór teorii charakterystycznych wyłącznie dla dziedziny SIZ. Chociaż nie zdefiniowano precyzyjnie samego pojęcia rdzenia teoretycznego, to najczęściej, w późniejszych publikacjach, odnoszono go do pojęcia tzw. artefaktu informatycznego (*IT artefact*) [Orlikowski, Iacono; Weber 2003].

Najpełniejszym rozwinięciem koncepcji artefaktu informatycznego jest zaproponowana przez I. Benbasata i R.W. Zmuda [1996] idea osadzenia go w kontekście bezpośredniej sieci nomologicznej (rys. 1). Sam artefakt informatyczny jest przez autorów definiowany jako: „Zastosowanie IT mające na celu umożliwienie realizacji lub wsparcie zadań składających się na określone struktury, które z kolei są osadzone w pewnym kontekście” [Benbasat, Zmud 2003, s. 186].

Rys. 1. Artefakt informatyczny i jego bezpośrednia sieć nomologiczna

Źródło: [Benbasat, Zmud 2003, s. 187].

Według I. Benbasata i R.W. Zmuda, ważną cechą, która powinna wyróżniać badania SIZ, jest konieczność uwzględniania w nich artefaktu informatycznego oraz jednego elementu lub kilku elementów bezpośredniej informatycznej sieci nomologicznej. Nieuwzględnienie tego wymagania skutkuje popełnieniem jednego z dwóch rodzajów błędów. Pierwszym z nich jest błąd wyłączenia (*error of exclusion*). Polega on na nieuwzględnieniu artefaktu informatycznego, co sprawia, że badane zjawiska leżą poza obszarem SIZ w ścisłym tego słowa znaczeniu, a przynależą np. do ogólnej kategorii nauk o zarządzaniu lub organizacji. Drugim rodzajem błędu jest błąd włączenia (*error of inclusion*). Polega on na włączeniu artefaktu informatycznego wraz z elementami nienależącymi do bezpośredniej sieci nomologicznej. Tak zaprojektowane badania również nie uprawniają do formułowania wniosków o zjawiskach należących do dziedziny SIZ.

Koncepcja artefaktu informatycznego i bezpośredniej sieci nomologicznej spotkała się z krytyką płynącą ze strony tych przedstawicieli, którzy postrzegają SIZ

przede wszystkim jako dziedzinę interdyscyplinarną i właśnie w interdyscyplinarności upatrują jej tożsamości [DeSanctis 2003; Galliers; Ives i in. 2004; Lyytinen, King 2004; Robey 2003]. Naukowcy ci skłaniają się do stwierdzenia, że spójny rdzeń teoretyczny nie jest konieczny do uzyskania naukowej legitymizacji, a ze względu na interdyscyplinarny charakter dziedziny SIZ jego zdefiniowanie w ogóle nie jest możliwe. Duża zmienność zjawisk będących przedmiotem zainteresowania SIZ sprawia, że rzeczą naturalną jest poszukiwanie teorii wyjaśniających badane zjawiska wśród istniejących teorii szczegółowych poszczególnych dziedzin referencyjnych. Zerwanie z dziedzictwem dziedzin referencyjnych, do którego prowadzi w konsekwencji przyjęcie zawężonej, monistycznej wizji SIZ, uważa się za zabieg szkodliwy.

Należy również zwrócić uwagę na fakt, że stosowanie w sposób jawny lub pośredni teorii paradygmatów Kuhna stanowi swego rodzaju nadużycie. Sam T. Kuhn wskazuje, że chociaż przechodzenie od paradygmatu do paradygmatu jest świadectwem dojrzałości naukowej określonej dziedziny wiedzy, to fakt opisywanej progresji obserwowany jest głównie w naukach przyrodniczych. Według T. Kuhna część z dziedzin naukowych znajduje się jeszcze w fazie przedparadygmatycznej, tzn. w takiej, w której nie wykrystalizowała się żadna spójna i jednoznaczna całościowa koncepcja teoretyczna. Przede wszystkim Kuhn zauważa, że „pozostaje też sprawą otwartą, czy którakolwiek z dyscyplin nauk społecznych w ogóle osiągnęła już jakiś paradygmat. Historia pokazuje, że droga do osiągnięcia takiej jednomysłności w badaniach jest niezwykle trudna” [Kuhn 2001, s. 41].

Wielu badaczy wskazuje, że SIZ jako dziedzina społeczna, w przeciwieństwie do nauk naturalnych, albo znajduje się w fazie przedparadygmatycznej, albo jest dziedziną o wielu paradygmatach [Alavi, Carlson 1992; Culnan 1987; 1986; Larsen, Levine 2005; Robey 1996; Vessey, Ramesh, Glass 2002]. Trudno jest zatem oczekiwać, aby prosty zabieg polegający na zdecydowanym zawężeniu tematyki dziedziny wprowadził ją w fazę paradygmatyczną. W przypadku SIZ oznaczać to będzie albo pozbawienie jej istoty polegającej na społeczno-technicznej perspektywie i prawdopodobne wchłonięcie jej przez dziedzinę o charakterze bliższym naukom ścisłym (jak np. informatykę), albo pozostawanie jej, w świetle teorii Kuhna, jak innych nauk społecznych w fazie przedparadygmatycznej.

Większość środowiska naukowego SIZ skłania się raczej ku interdyscyplinarnej wizji dziedziny. Należy jednak zaznaczyć, że brak jest w literaturze przedmiotu głębszej refleksji nad istotą samego pojęcia interdyscyplinarności. Refleksja taka pozwoliłaby dać np. odpowiedź na pytanie, które z badań i podejmowanych przedsięwzięć ma w istocie interdyscyplinarny charakter. W analizie pojęcia interdyscyplinarności na gruncie SIZ pomocna może okazać się, opisana pokrótce w następnym punkcie, teoria studiów integracyjnych.

3. Pojęcie interdyscyplinarności

Interdyscyplinarność, chociaż należy niewątpliwie do często używanych terminów, nie ma jednoznacznej definicji. Niejednoznaczność tego pojęcia sprawia, że w publikacjach omawiających to zagadnienie pojawia się ono w różnych brzmieniach oraz znaczeniach. Do takich należy niestety większość prac z zakresu SIZ. Omawiana różnorodność terminologiczna w zasadzie sprowadza się do poprzedzania rdzenia znaczeniowego „dyscyplinarność” odpowiednimi przedrostkami. Do najczęściej używanych należą: „multi-”, „trans-” oraz „inter-”.

W literaturze dotyczącej zagadnienia interdyscyplinarności, zwanej teorią studiów integracyjnych, najczęściej przyjmuje się pewną hierarchię definicji, zgodną ze wzrastającym stopniem integracji. Można w tym kontekście wyróżnić następujące cztery poziomy [Klein 1990]: (1) zapożyczenia, (2) rozwiązywanie problemów, (3) zwiększoną spójność tematów lub metod oraz (4) wyłonienie się kolejnej dyscypliny.

O interdyscyplinarności można mówić w sensie ogólnym i szczegółowym. Interdyscyplinarność w sensie ogólnym najczęściej oznacza „multidyscyplinarność”. Multidyscyplinarność jest w wielu przypadkach odpowiedzią na potrzebę analizy problemów świata realnego i jako taka jest reakcją na poszukiwanie teoretycznych podstaw potrzebnych do rozwiązania nowo powstałych zagadnień praktycznych. Podejście multidyscyplinarne wynika z analizy wskazującej na to, że problem dotyczy wielu dziedzin wiedzy. Multidyscyplinarność polega na addytywnym zestawieniu poszczególnych dziedzin [Klein 1990]. Analizowany problem jest prezentowany z punktu widzenia poszczególnych dziedzin, jednak powstałe w ten sposób projekcje są od siebie niezależne. Każda z dziedzin opisuje dany problem badawczy, używając własnego języka, aparatu pojęciowego oraz właściwej sobie metodologii badawczej. W tak dokonanym zestawieniu nie ma żadnych połączeń, a co za tym idzie – żadnych wzajemnie warunkujących się współzależności.

Niekiedy, dla podkreślenia pewnego nieznacznego związku między poszczególnymi dziedzinami, używa się terminu „plurdyscyplinarność”. Najczęściej związek ten polega na wspólnym wykorzystywaniu danych, koncepcji, metod lub teorii. Ponieważ multidyscyplinarność charakteryzuje się niezależnością perspektyw opisywanych przez poszczególne dziedziny, można powiedzieć, że dopiero plurdyscyplinarność odzwierciedla pewien nieznaczący poziom integracji interdyscyplinarnej. Jednak jeśli podejście plurdyscyplinarne umożliwia dodatkowo rozwiązywanie rzeczywistych problemów badawczych, można już mówić o drugim poziomie integracji dziedzinowej.

Wyższe stopnie integracji, trzeci i czwarty, są na ogół związane z terminami „transdyscyplinarność” oraz „interdyscyplinarność” (w znaczeniu szczegółowym). Transdyscyplinarność może w niektórych przypadkach oznaczać wykraczanie poza ramy akademickie (łączenia teorii z praktyką) lub być synonimem pojęcia interdyscyplinarności w wąskim znaczeniu. Jednak najczęściej dotyczy użycia pewnej

metakonceptji, która znajduje swe zastosowanie w wielu dziedzinach. Jako przykłady można tutaj wymienić takie podejścia metodologiczne, jak cybernetyka, ogólna teoria systemów, teoria gier czy hermeneutyka.

Ostatni z omawianych terminów – interdyscyplinarność – czasami nosi nazwę studium integracyjnego i określa najwyższy stopień współzależności pomiędzy dziedzinami. Jedna z powszechnie cytowanych definicji studium integracyjnego została zaproponowana przez J.T. Klein i W.H. Newella jako: „Proces dający odpowiedź na pytanie, rozwiązujący problem lub dotyczący tematyki zbyt szerokiej i złożonej do właściwego rozwiązania przez pojedynczą dyscyplinę lub profesję” [Klein, Newell 1997, za: Newell 2001, s. 13].

W przypadku, gdy studia integracyjne mają charakter powtarzalny, tzn. stosowany obszar badawczy wykazuje daleko posuniętą spójność tematyczną i/lub metodyczną, może dojść do wykształcenia nowej interdyscyplinarnej dziedziny wiedzy.

4. SIZ jako obszar interdyscyplinarny

Pojęcie interdyscyplinarności w kształcie, w jakim jest ono rozważane w literaturze SIZ, ogranicza się najczęściej do zapożyczeń i ewentualnego zwrotnego wkładu względem dyscyplin referencyjnych. Przyjęcie takiego rozumienia interdyscyplinarności może prowadzić do ujęcia multidyscyplinarnego w rozumieniu terminologii teorii studiów integracyjnych.

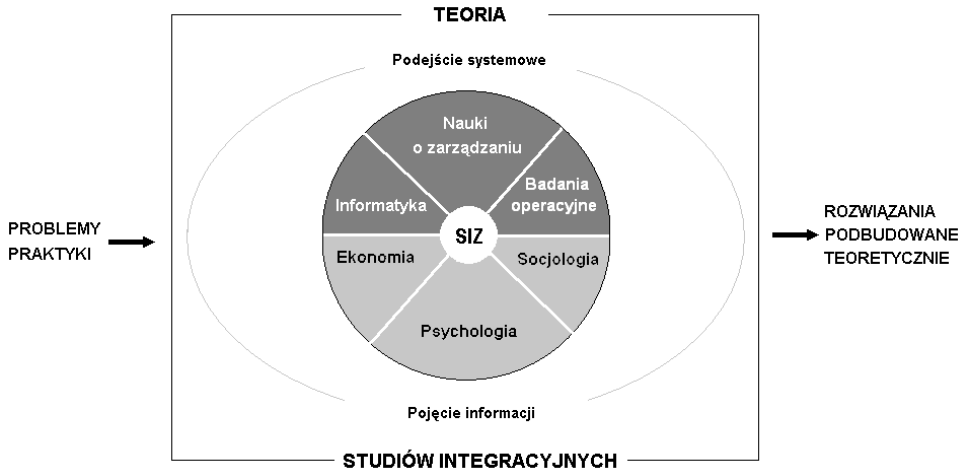
W świetle powyższej teorii jedynym kryterium legitymizującym interdyscyplinarność danego obszaru jest złożony charakter jego głównej tematyki badawczej. Dlatego, rozważając kwestie interdyscyplinarności SIZ, należy stwierdzić, że właściwym zabiegiem jest skoncentrowanie rozważań na próbie spojrzenia na dziedzinę SIZ jako na system złożony.

Według W.H. Newella [2001] złożoność systemu dotyczy zarówno jego struktury, jak i zachowania. Elementami tworzącymi strukturę SIZ są poszczególne dyscypliny referencyjne, natomiast zachowanie SIZ może być np. opisane przez obserwowaną w czasie dynamikę zmienności szczegółowej tematyki badawczej. Z. Gomółka zwraca uwagę na człowieka jako na główny składnik systemu złożonego. Twierdzi bowiem, że: „System złożony to taki system otwarty, którego integralną częścią składową jest człowiek kreujący świadome i celowe działanie tej wyodrębnionej z otoczenia całości” [Gomółka 2000, s. 12].

Definicja ta, chociaż zawęża pojęcie złożoności do systemów o charakterze społecznym, wskazuje, że główny obszar badawczy SIZ, którym według definicji K. Lyytinen i J.L. Kinga jest „zorganizowane, ludzkie przedsięwzięcie” [Lyytinen, King 2004, s. 221], ma złożony charakter. Na *quasi*-optymalność, brak determinizmu oraz wieloaspektowość obiektu badawczego SIZ wskazuje P. Checkland [Checkland 1993], wprowadzając i omawiając pojęcie systemu działalności ludzkiej. Wydaje się zatem, że specyfika SIZ jest wystarczająco złożona, aby legitymizować

konieczność zastosowania podejścia interdyscyplinarnego w sensie teorii studiów integracyjnych.

Model koncepcyjny SIZ jako obszaru interdyscyplinarnego przedstawiono na rys. 2.

Rys. 2. Model koncepcyjny SIZ jako obszaru interdyscyplinarnego

Źródło: opracowanie własne.

Według powyższego modelu obszar SIZ należy traktować jako system złożony, którego składowymi są poszczególne dziedziny referencyjne. Z dziedzin tych SIZ czerpie teorie o charakterze zarówno szczegółowym, jak i metodologicznym. Ważnymi koncepcjami rozważanymi na gruncie SIZ są podejście systemowe i pojęcie informacji. Jednak najważniejszym czynnikiem transformującym SIZ z dziedziny różnorodnej (eklektycznej) w interdyscyplinarną, tj. przekształcającym redukowalne zależności pomiędzy składowymi w zależności nieredukowalne, jest teoria studiów interdyscyplinarnych i w tym sensie stanowi ona podstawę istnienia SIZ jako systemu złożonego. Struktura systemu może ewoluować w czasie, co może być odzwierciedlone we włączaniu do systemu również innych dyscyplin referencyjnych. Dynamika systemu odzwierciedla się w dopasowywaniu struktury systemu do podejmowania i rozwiązywania nowo powstałych problemów praktyki, które stanowią wejście systemu i transformowania ich w sprawdzone, podbudowane teoretycznie rozwiązania.

5. Zakończenie

Według przeprowadzonych przez autora niniejszego artykułu badań, opisanych częściowo m.in. w artykule [Grabowski 2009], polegających na analizie streszczeń ar-

tykułów pochodzących z pięciu renomowanych periodyków SIZ (lista filadelfijska) opublikowanych w latach (1977-2006), autorzy publikacji nie przykładają szczególnej wagi do kwestii teoriopoznawczych. Aż 75% artykułów nie odwołuje się w sposób wyraźny do żadnej koncepcji teoretycznej, 18% powołuje się na jedną teorię (artykuły multidyscyplinarne), a jedynie 7% odwołuje się do więcej niż jednej teorii (artykuły interdyscyplinarne). Rezultaty te pozwalają na stwierdzenie, że mówiąc o dotychczasowym teoriopoznawczym dorobku SIZ, należy stwierdzić, że ma raczej charakter multidyscyplinarne, chociaż w końcu omawianego okresu odsetek artykułów zarówno teoretycznych, jak i interdyscyplinarnych wykazuje tendencję wzrostową.

Przedstawiony w niniejszym artykule model koncepcyjny SIZ jako obszaru interdyscyplinarnego może okazać się pomocny w projektowaniu badań wzmacniających tradycję badań interdyscyplinarnych w obrębie SIZ, a w konsekwencji doprowadzić do wykrystalizowania się obszaru o większym stopniu naukowej legitymizacji.

Literatura

- Alavi M., Carlson P., *A review of MIS research and disciplinary development*, „Journal of Management Information Systems” 1992 vol. 8, no 4.
- Benbasat I., Weber R., *Research commentary: rethinking „diversity” in information systems research*, „Information Systems Research” 1996 vol. 7, no 4.
- Benbasat I., Zmud R.W., *The identity crisis within the IS discipline: defining and communicating the discipline’s core properties*, „MIS Quarterly” 2003 vol. 27, no 2.
- Checkland P., *Systems Thinking, Systems Practice*, John Wiley & Sons, Chichester 1993.
- Culnan M.J., *Mapping the intellectual structure of MIS, 1980-1985: a co-citation analysis*, „MIS Quarterly” 1987 vol. 11, no 3.
- Culnan M.J., *The intellectual structure of management information systems, 1972-1982: a co-citation analysis*, „Management Science” 1986 vol. 32, no 2.
- DeSanctis G., *The social life of information systems research. a response to benbasat and zmud’s call for returning to IT artifact*, „Journal of the Association for Information Systems” 2003 vol. 4, no 7.
- Galliers R.D., *Change as crisis or growth? Toward a trans-disciplinary view of information systems as a field of study: a response to benbasat and zmud’s call for returning to the IT artifact*, „Journal of the Association for Information Systems” 2003 vol. 4, no 6.
- Gomółka Z., *Cybernetyka w zarządzaniu*, Agencja Wydawnicza Placet, Warszawa 2000.
- Grabowski M., *Czy systemy informacyjne zarządzania są obszarem interdyscyplinarnym?*, [w:] *Systemy Wspomagania Organizacji SWO 2009*, Tom 1, red. T. Porąbska-Miąc, H. Sroka, Prace Naukowe Akademii Ekonomicznej im. Karola Adameckiego w Katowicach, Katowice 2009.
- Ives B., Parks M.S., Porra J., Silva L., *Phylogeny and power in the is domain: a response to benbasat and zmud’s call for Returning to the IT artifact*, „Journal of the Association for Information Systems” 2004 vol. 5, no 3.
- Keen P., *MIS Research: Reference Disciplines and a Cumulative Tradition*, [w:] *Proceeding of First International Conference of Information Systems*, red. E.R. McLean, 1980.

- Klein J.T., *Interdisciplinarity: History, Theory and Practice*, Wayne State University Press, Detroit 1990.
- Klein J.T., Newell W.H., *Advancing Interdisciplinary Studies*, [w:] *Handbook of the Undergraduate Curriculum: A Comprehensive Guide to Purposes, Structures, Practices and Change*, red. J. Gaff, J. Ratcliff, Jossey-Bass, San Francisco 1997.
- Kuhn T., *Struktura rewolucji naukowych*, Aletheia, Warszawa 2001.
- Larsen T.J., Levine L., *Searching for the management information systems: coherence and change in the discipline*, „Information Systems Journal” 2005 vol. 15.
- Lyytinen K., King J.L., *Nothing at the center?: Academic legitimacy in the information systems field*, „Journal of the Association of Information Systems” 2004 vol. 5, no 6.
- Newell W.H., *A theory of interdisciplinary studies*, „Issues in Integrative Studies” 2001 no 19.
- Orlikowski W.J., Iacono C.S., *Research commentary: desperately seeking the ‘it’ in it research – a call to theorizing the IT artifact*, „Information Systems Research” 2001 vol. 12, no 2.
- Robey D., *Identity, legitimacy and the dominant research paradigm: an alternative prescription for the IS discipline. A response to Benbasat and Zmud’s call for returning to the IT artifact*, „Journal of the Association for Information Systems” 2003 vol. 4, no 7.
- Robey D., *Research commentary: diversity in information systems research: threat, promise, and responsibility*, „Information Systems Research” 1996 vol. 7, no 4.
- Vessey I., Ramesh V., Glass R.L., *Research in information systems: an empirical study of diversity in the discipline and its journals*, „Journal of Management Information Systems” 2002 vol. 19, no 2.
- Weber R., *Still desperately seeking the IT artifact*, „MIS Quarterly” 2003 vol. 27, no 2.
- Weber R., *Toward a theory of artifacts: a pragmatic base for information systems research*, „Journal of Information Systems”, Spring 1987.

TOWARDS INTERDISCIPLINARY PERSPECTIVE ON MANAGEMENT INFORMATION SYSTEMS

Summary: The paper discusses the problem of scientific legitimization of the field of management information systems (MIS). In particular, the two competing concepts of legitimization were presented: the IT artefact theory and interdisciplinary approach. Presenting the arguments for the second approach, the concept of interdisciplinarity was carefully defined and interdisciplinary conceptual model of MIS described. The presented model is to increase the degree of interdisciplinarity of research, and in consequence increase the scientific legitimization of the field of MIS.